

Poreč Spomenici

VODIČ

Poreč
Istra, Hrvatska

Poreč

Turistička zajednica
grada Poreča

Sniježana Matejčić

Poreč spomenici

vodič

Poklon
Turističke zajednice
grada Poreča

Putniče namjerniče,

pred tobom je grad u kojem su ljudi živjeli od pretpovijesnih vremena, čije su urbanističke okvire na poluotoku dugom četiristo i širokom dvjesto metara zacrtali antički mjernici početkom naše ere. Povukli su pravce pružanja ulica, označili zemljišta za kuće, trgovu i javne zgrade. Prostorna organizacija rimskog naselja, koje je u 1. stoljeću postalo *Colonia Iulia Parentium*, prepoznatljiva je do danas kao jedinstveni ostatak klasične rimske urbane strukture na hrvatskoj obali Jadrana. Najduža središnja ulica, rimski *decumanus maximus*, jednaka je kao u doba nastanka grada, a sačuvala je i ime, Dekumanska ulica. U njenom se nastavku protezao rimski *decumanus agri*, cesta koja je iz grada vodila na poljoprivredna imanja.

Grad je opstao dva tisućljeća, prolazeći kroz razdoblja uzleta i padova. Sačuvane građevine iz različitih vremenskih razdoblja pomažu u odgonetanju duge povijesti. Čuvamo i prvi statut grada iz 1264. godine, a ono što je vremenom skriveno novim građevinama ili suvremenim potrebama života u gradu, ponovno pomalo izlazi na površinu. Posljednji je značajan detalj povijesnog Poreča ugledao svjetlo dana početkom 2005. godine, prilikom gradnje infrastrukture i obnove kamenog popločenja. Riječ je o

renesansnom mostu na ulazu u

Decumanus | 1 stoga nema boljeg mjesta za početak naše šetnje dvotisućljetnim gradom, koja će nalikovati satu povijesti umjetnosti, jer se s lica Poreča čita kao iz kakve knjige: prisutni su ovdje gotovo svi stilovi i razdoblja u oblikovanju grada. Malo se u gradu rušilo, a više nadograđivalo i osuvremenjivalo ono što su vrijeme, požari i bombe uništili. Most na ulazu u povijesni Poreč sagrađen je nakon Peterokutne kule, jer se struktura mosta naslanja na zid kule. Je li na tom mjestu postojao most i u ranijim srednjovjekovnim i

1

2

antičkim vremenima, kako bi se moglo pretpostaviti po ostacima zidina i gradskih vrata, treba tek istražiti. Hrabro zakoračite naprijed i bacite pogled nalijevo. Sustav porečkih

gradskih bedema | 2 čiji su dijelovi do danas vidljivi, potječe iz antike, te 12. do 16. stoljeća, a uglavnom su novi građeni na temeljima starih. Grad se dugo nije širio izvan antičkih zidina, pa su dobrim dijelom vidljive i danas, premda su vremenom na njima sagrađene kuće. Podestat Warnerio de Gillago pokrenuo je u 13. stoljeću obnovu utvrda i velike građevinske radove u gradu. Najbolje sačuvan istočni dio gradskih bedema, uz koji su i tri preostale obrambene kule, građen je pod prijetnjom turskih osvajača krajem 15. stoljeća, kad je Poreč bio dio Venecijanske republike. Značajnije je narušen tek gradnjom kuća u 18. stoljeću, te većih zgrada u 19. i 20. stoljeću. Prilikom obnove

Peterokutne kule | 3 početkom 90-ih godina prošloga stoljeća pronađeni su tragovi dviju starijih kula, rimske i srednjovjekovne. Na temeljima antičke

3

i kasnije srednjovjekovne kule, 1447. godine gradski načelnik Nicolò Lion dao je sagraditi novu, peterokutnu. U 18. stoljeću kuli je prigradena stambena kuća. Kraj 20. stoljeća dočekala je najvećim dijelom potpuno neprohodna, zatrpana zemljom, dok je na njenom vrhu umjesto promatračnice nastao povrtnjak. Zahvaljujući privatnoj inicijativi, kula je dana u najam, a zakupac ju je prepustio arheolozima i konzervatorima

4

da bi nakraju dobio jedinstveni prostor za restoran. Ne treba propustiti priliku vidjeti kulu iznutra, baciti pogled s njene niže terase na Decumanus, a s osmatračnice na srednjovjekovni i suvremeni dio Poreča, koji Porečani zovu "fora le porte" (izvan gradskih vrata).

Krenimo Decumanusom, središnjom gradskom ulicom. Već na broju 5 podignite pogled prema raskošnim dvostrukim triforama

gotičke palače | 4 | izgrađene 1473. godine u stilu cvjetne gotike. U tom razdoblju svoje povijesti Poreč je nesumnjivo bio dom bogatim obiteljima koje nisu žalile novca za gradnju svojih kuća u onodobnom modernom stilu, pa je u gradu ostao niz lijepih kuća. Niže u Ulici Decumanus, na kućnom broju 9, barokna je palača obitelji Sinčić, sagrađena 1719. godine,

5

a danas je u njoj

Zavičajni muzej Poreštine | 5 |, najstariji gradski muzej u Istri, osnovan 1884. godine. Muzejske zbirke svjedoče o dugoj povijesti grada. U prizemlju i dvorištu muzeja uređen je lapidarij, zbirka kamenih spomenika mahom iz antičkog vremena, a u bočnim prostorijama prizemlja smještene su zbirke arheoloških nalaza iz pretpovijesnog vremena, odnosno svjedočanstva o postojanju gradina u okolici mjesta.

Na prvom i drugom katu muzeja uređeni su saloni, a u fundusu muzeja su povijesni dokumenti, vrijedna biblioteka i portreti biskupa i porečkih plemića. Zanimljiv je portret Giana Rinalda Carlija, prikazanog u

6

turskoj odjeći, jer je bio službeni venecijanski tumač na carigradskom dvoru, a napisao je dvije knjige o turskoj književnoj i glazbenoj tradiciji. Od muzeja desno, Ulicom sv. Eleuterija, doći ćete do

ranokršćanskog katedralnog sklopa Eufrazijane | 6 |.

Metalna vrata i mozaik u luneti iznad njih potječu s početka 20.

stoljeća, a natpis oko Krista citira Evanđelje po Ivanu: "Ja sam vrata. Kroza me tko uđe, spasit će se". Kad prođete kroz vrata, ući ćete u graditeljski kompleks koji je baštinjen iz 4. stoljeća, a 1997. godine uvršten u svjetsku baštinu UNESCO-a. Katedralni sklop čine crkva, biskupski dvor, krstionica i arheološki ostaci ranijih crkava.

Legenda kaže da je u rimskom municipiju Parentium u 4. stoljeću postojala tajna zajednica kršćana koju je vodio njen prvi biskup Mavar (hrvatska inačica imena), odnosno Mauro (talijanska inačica). Kršćani su se, kaže

B

dalje predaja, sastajali na molitvama u patricijskoj kući, sve dok rimski vojnici nisu otkrili Mavra i svećenika Eleuterija. Obojica su umrli na mukama i kasnije proglašena svecima. Sveti Mavar danas je zaštitnik Poreča. Ali koliko je od legende povijesno dokazivo? Dokumenti potvrđuju stvarnu osobu, "Maura ispovjednika", u 4. ili 5. stoljeću i prijenos njegovih svetih ostataka u novi grob unutar katedrale. Koji je rimski patricij ponudio utočište prvim porečkim kršćanima, koja je to kuća bila u kojoj su zajedno molili? To ostaje tajna.

Koridor koji od portala kompleksa vodi prema atriju crkve, nekadašnja je rimska ulica, **Cardo III**. Dio nekadašnje ulice koji je pred vama završavao je vratima zazidanim u srednjem vijeku. Tragovi tih vrata **B** koja su kroz sjeverne gradske zidine vodila prema zaljevu Peškera, pronađeni su u istraživanjima

II

A

u proteklih petnaestak godina. Ta su istraživanja na vidjelo iznijela i mozaični podni ukras, koji su istraživači uklopili u ostale tragove zaključivši da je sjeverni dio antičkog carda u 4. stoljeću pretvoren u narteks prve od dviju crkava koje su prethodile katedrali. A da bi složena priča o katedralnom sklopu bila jasnija, najbolje je iz sjevernog carda ili narteksa Predeufrazijane najprije ući u biskupiju **III**. Građena kao i Eufrazijeva bazilika sredinom 6. stoljeća, biskupija tlocrtno slijedi ideju trobrodne crkve s tri polukružne apside. Otkad je izgrađena, sve do prije petnaestak godina, kontinuirano je bila sjedište Porečke biskupije, a kasnije Porečke i pulske biskupije. Nakon četrnaest stoljeća kontinuiteta, postignut je dogovor o izgradnji nove biskupske palače u vrtu stare zgrade, a vremesna je biskupija prepuštena konzervatorima. Bilo je puno posla, jer je u dugom razdoblju dok je bila dom porečkim biskupima, zgrada pregrađivana i prilagođivana suvremenim zahtjevima stanovanja. Istraživanje i rekonstrukcija trajali su desetak godina.

U donjem dijelu zgrade uređen je lapidarij u kojemu su izloženi kameni spomenici iz dugogodišnjih arheoloških istraživanja, među kojima i kamena biskupska katedra iz karolinškog doba, kao i dijelovi izvornih podnih mozaika iz 4. i 5. stoljeća. U središnjoj apsidi, iza vrata, postavljen je ulomak mozaika s poda srednje dvorane prve bazilike iz 4. stoljeća. Na njemu je prikazana riba, grčki *ichtys*, koja se tumači kraticom za "Isus Krist, Sin Božji, Spasitelj".

Riba je bila tajni kršćanski simbol. Osim ovog dijela mozaika, središnje mjesto izložbe pripada i dijelu mramornog oltara iz 6. stoljeća s prikazom delfina, na kojem je natpis koji govori da je biskup Eufrazije iz temelja podigao ovu crkvu u dvanaestoj godini svoje službe.

Iz lapidarija ulazimo u malo barokno dvorište sa stubištem koje vodi na prvi kat, pred portal koji je 1694. godine dao napraviti biskup Alessandro Adelasio. Ulazite u muzej crkvene umjetnosti Porečke i pulske biskupije. Najznačajniji izložak ovog jedinstvenog muzeja prostorija je u koju se ulazi sa stubišta, dvorana za audijencije u izvornom obliku iz 6. stoljeća **A**, dakle iz vremena kad su biskupi imali ne samo crkvenu nego i svjetovnu moć. Vraćanje ove dvorane u izvorno stanje bilo je složeno, jer je dvorana u jednom trenutku bila vodoravno podijeljena u dvije etaže povezane unutrašnjim stubištem koje je zatvorilo srednju apsidu.

B**C**

Iz ceremonijalne dvorane prva vrata vode u barokne biskupske salone s onovremenim štukaturama, a odavde ulazite u prostorije u kojima su izloženi neki od bisera crkvene skulpture i slikarstva, zlatarstva i vezenog misnog ruha. Tu su, među najvršnjima, romanički i gotički drveni kipovi, poliptih Antonija Vivarinija **|B|** (1440.), triptih Antuna iz Padove **|C|** (1529.) i rezbarena drvena raspela.

Kad vas put vrati pred stubište kojim ste se popeli, zavirite kroz prozor istočne prostorije, jer otuda je izvrstan pogled na

arheološke ostatke crkve koja je prethodila Eufrazijevoj bazilici | III |.

Stručnjaci kažu da su prije nje postojale najmanje dvije ranije crkve. Prva, čiji su ostaci vidljivi sjeverno od današnje katedrale, potječe iz 4. stoljeća, a činile su je tri nejednake četvrtaste dvorane čiji su podni mozaici dijelom sačuvani. U crkvu sagrađenu na temeljima ranijih rimskih profanih zgrada ulazilo se kroz narteks, nekadašnju rimsku ulicu.

Nepotvrđena je teza istraživača iz ranijih stoljeća da je baš jedna od tih građanskih kuća bila tajno okupljalište prvih porečkih kršćana. Sredinom 5. stoljeća prva je crkva proširena i nastala je građevina koju istraživači zovu Predeufrazijanom. Posljednja istraživanja dala su sasvim novo i drugačije tumačenje ove crkve: bila je to dvostruka bazilika. Činile su je dvije paralelne trobrodne bazilike odijeljene uskim hodnikom i cisternom. I ova je crkva koristila narteks nastao na antičkoj ulici, a imala je i mozaikom ukrašen pod. Južni dio dvostruke bazilike dogradnjom u 6. stoljeću postao je Eufrazijeva bazilika, a sačuvani ostaci podnog mozaika ranije crkve vide se ispod

III

IV

poda današnje katedrale. Sjeverni dio Predeufrazijane sačuvan je samo u arheološkom sloju, a dio podnog mozaika ostao je ispod današnje sakristije. Nakon što ste arheološke ostatke detektirali s prozora biskupije, vratite se pogledati mozaike izbliza, a zatim izađite kroz staklena vrata u atrij, pa desno do krstionice **IV**, jer ona je dio Predeufrazijane. Osmerokutnog je oblika, a u njenom je središtu šesterostrani krsni zdenac. Nad njom je, na romaničkim temeljima, u 16. stoljeću dozidan zvonik visok 35 metara **A**. Prije nego napustite kompleks, popnite se unutrašnjim stubištem zvonika do vidikovca s kojeg se pruža nezaboravan pogled na grad. S toga se mjesta vidi i najviši vanjski dio katedrale na kojem su tek manjim dijelom sačuvani mozaici na kojima stručnjaci raspoznaju prikaz apokaliptičnog Krista s apostolima.

Konačno je vrijeme pogledati Eufrazijevu baziliku **V**. Biskup Eufrazije na više je mjesta u crkvi ostavio natpise koji govore da je podigao crkvu na ruševinama, ali su istraživanja pokazala da je proširio i prilagodio južnu crkvu Predeufrazijane, pretvorivši je u novo svetište, raskošno ga iznutra ukrasio i sagradio memorijalnu kapelu, atrij i biskupiju. Crkva je posve-

A**V**

A

ćena Uznesenju Blažene Djevice Marije i porečkom mučeniku svetom Mauru. U trobrodnoj crkvi pažnju će vam s vrata privući mozaici i ciborij ispred svetišta, ali strpljenja! Pod kojim hodate nastao je početkom 20. stoljeća, jer je izvorni, ukrašen mozaikom, uništen, a ostaci se vide samo u južnoj apside. Dijelovi izvornog poda Predeufrazijane iz 5. stoljeća i prve bazilike iz 4. stoljeća mogu se vidjeti kroz otvore u podu. Brodove crkve dijele kolonade s bogato ukrašenim mramornim kapitelima, a od istog je materijala, od dijelova rekonstruirana oltarna pregrada. Ukrasi kapitela su različiti, ponavljaju se u parovima, a iznad njih islesani

su monogrami biskupa Eufrazija. Unutrašnjost lukova kapitela bila je ukrašena obojenim štukaturama, koje su sačuvane samo na sjevernoj kolonadi. Biskupska katedra u srednjoj apside i klupa za svećenike potječu iz vremena gradnje crkve. Uz južni brod crkve dograđene su tri kapelice u 17., potom 19. i početkom 20. stoljeća.

Sve su tri apside bile ukrašene mozaikom, ali je potpuno preživio samo ukras u srednjoj apside. Krenimo od vrha gdje je u središte smješten lik Krista koji u jednoj ruci drži knjigu, a drugom blagoslivlja. Oko Krista su likovi dvanaestorice apostola. U sredini trijumfalnog luka prikazan je Jaganjac Božji, a lijevo i desno od središnjeg nižu se medaljoni s likovima dvanaest kršćanskih mučenika.

U tjemenu apside veličanstven je prikaz, zavjetna slika Bogorodice na prijestolju s Kristom u krilu, a iznad njih je ruka koja drži krunu. Sa strane su anđeli i sveti mučenici sa svetim Mauru, a biskup Eufrazije prikazan je s modelom bazilike u ruci. Natpis ispod mozaika govori što je biskup Eufrazije **A** poduzeo uređujući katedralu. Ispod ove slike lijevo je prikaz Navještenja, a desno Vizitacije. Među prozorima prikazani su likovi svetaca, a ukras apside u donjem sloju završava geometrijskim inkrustacijama od raznobojnog mramora i školjaka. Sačuvani porečki mozaici gotovo su potpuno izvorni, tek manjim dijelom obnavljani kroz petnaest stoljeća postojanja. U bočnim apsidama sačuvani su samo fragmenti mozaika s dvjema gotovo identičnim kompozicijama: mladi Krist stavlja mučeničke krune Kuzmi i Damjanu u jednoj, a Ursusu i Severusu u drugoj.

Ciborij ispred svetišta potječe iz 1277. godine. Dao ga je načiniti biskup Oton, a podignut je na mramorne stupove čiji kapiteli oponašaju one iz 6. stoljeća. Čeonj mozaik ponavlja priču Navještenja s ranokršćanskih mozaika, a u svodu ciborija prikazan je Agnus Dei, Jaganjac Božji. Jedan natpis na mozaicima svjedoči da je ciborij dao načiniti biskup Oton, a ostali su religijske pouke, odnosno zazivi povezani s prikazima likova porečkih mučenika Maura i Eleuterija, Akolita i Projekta, Dimitrija i Julijana. Ispred ciborija su dvije nadgrobne ploče s likovima biskupa, od kojih je jedan Ivan Porečanin (Johannes de Parentio) iz sredine 15. stoljeća. Na čeonj strani oltara srebrni je i pozlaćen antependij, izvorno oltarna pala koju je biskup Ivan Porečanin naručio u Veneciji 1451. godine.

VI

S monumentalnog renesansnog reljefa ukradeni su još u 17. stoljeću likovi svetaca. Sjeverno od ciborija ulaz je u trolisnu memorijalnu kapelu **|VI|** u kojoj se čuva sarkofag svetog Maura **|B|**. Građevina je u srednjem vijeku bila pretvorena u obrambenu kulu. Dio kapele uz nadogradnju između 13. i 15. stoljeća pretvoren je u sakristiju.

Na unutrašnjem zidu do vrata na izlazu iz Eufrazijane vidljivi su ostaci fresaka iz 14. stoljeća.

Šetnju katedralom završit ćemo u atriju **|VII|** sagrađenom u isto vrijeme kad i crkva, odnosno biskupski dvor. Restauriran je u 19. stoljeću novcem austrougarskog cara Franje Josipa, o čemu svjedoči natpis u kamenu, izložen u kutu. Na zidovima atrija nalaze se grbovi i nadgrobne ploče porečkih biskupa.

Do Eufrazijane nalazi se

Kanonika |7| sagrađena 1251. godine, a u njoj i danas živi porečki župnik. Krase je lijepi kameni portal i niz bifora na prvom katu.

B

VII

7

8

Na suprotnoj strani ulaza u Eufrazijanu nalazi se **palača Vergottini | 8 |** iz 18. stoljeća.

U Ulici Decumanus je skupina gotičkih palača, jednako raskošnih kao venecijanske iz istoga vremena. To su privatne kuće na brojevima 34 **| 9 |**, 15 **| 10 |**, 10 **| 11 |**, Palača Zucatto **| 12 |** u kojoj je danas

12**13**

izložbena galerija Pučkog otvorenog učilišta i 12 **| 13 |**, na uglu Decumanusa i Carda uz koju je čitav blok palača iz istog vremena u obje ulice.

Istarska sabornica | 14 | nekada je bila crkva sv. Franje s početka 14. stoljeća, uz koju je bio i samostan. Krajem 18. stoljeća strop crkve ukrašen je štukaturama i slikama, a samostan je zatvoren za Napoleonove vlasti 1806. godine, pa je vremenom propao. Napuštena crkva je 1861. godine, kad je Poreč bio dijelom Austro-Ugarske Monarhije, preuređena vodoravnom pregradnjom u svečanu dvoranu u kojoj je zasjedao Pokrajinski sabor. U prizemlju je uređen vinski podrum s bačvama od staklene oplata, koje su redom do danas sačuvane. Krajem 90-ih godina prošlog stoljeća, prilikom preuređivanja obližnje zgrade u talijansku školu, provedeno je i arheološko istraživanje, koje je pokazalo dio temelja ranije crkve svetog Tome iz 5. stoljeća i ostatke njenog podnog mozaika. Ti su nalazi ostavljeni na mjestu i prezentirani

14

javnosti ispod prozračne konstrukcije stubišta koje vodi u svečanu dvoranu Istarske sabornice, danas izložbeni prostor i mjesto svečanih sjednica Županijske skupštine.

Dio antičkog Poreča nalazi se ispod današnjeg

Trga Marafora | 15 |. Pripremaju se arheološko istraživanje i prezentacija izvornog antičkog trga, koji je dobrim dijelom sačuvan na približno metar ispod današnje površine. To se može vidjeti dijelom u Gradskoj knjižnici **| a |**, igraonici knjižnice **| b |**, u

15

a

b

poslovnom prostoru i u prizemlju privatne kuće koja je u fazi rekonstrukcije. Forum se nalazi na zapadnom završetku Decumanusa, a na rubu foruma bili su

antički hramovi | 16 |.

Desno su sačuvani stupovi manjeg hrama. Neki istraživači misle da je bio posvećen rimskom bogu mora Neptunu. Od većeg hrama, vjerojatno posvećenog

16

c

bogu Marsu **|c|**, sačuvana su tri monumentalna zida i dijelovi zabata složeni u zidanu konstrukciju kako bi na mjestu gdje su pronađeni slikovito svjedočili o antičkoj povijesti grada. Dokumenti spominju da je u prvom stoljeću viceadmiral ravske flote Titus Abudius Verus dao sagraditi antičku porečku luku i obnoviti hram.

Romanička kuća | 17 | iz sredine 13. stoljeća danas je u donjem dijelu likovna galerija, a na prvom

17

18

i drugom katu smještena je etnografska zbirka Zavičajnog muzeja.

Trg Matije Gupca | 18 |, nekadašnja *Piazza dei signori*, odnosno Gospodski trg, sačuvala je samo jedan niz nekadašnjih kuća, među kojima po jednu skladnu gotičku i baroknu palaču.

Trg Frana Supila | 19 | naizgled je nezanimljiv, osim po maloj gotičkoj kući. To je zato što njegov zanimljivi dio krije kameno popločenje. Prilikom obnove komunalne infrastrukture 1998. godine na tom su mjestu, koje su Porečani nekada zvali Predol, pronađeni arheološki ostaci srednjovjekovnog samostana. Bio je izgrađen na temeljima ranije antičke kuće, jer su pronađeni i njeni tragovi, odnosno mali preostaci jednobojnog i šarenog podnog mozaika.

19

20

Kuća dvaju svetaca | 20 | dobila je ime po reljefima na pročelju. To je jednostavna rustična renesansna kuća iz 15. stoljeća, ali su reljefi svetaca romanički, upotrijebljeni pri gradnji i nije isključeno da su nekada bili u nedalekom samostanu na Trgu Frana Supila. U zgradi je danas Konzervatorski ured.

Okrugla južna kula | 21 | sagrađena je 1475. godine pokraj ranije, po nalogu načelnika Pietra de Mule. U nevelikoj središnjoj prostoriji danas je bar, a u kuli je potpuno sačuvano strmo izvorno stubište, koje vodi na osmatračnicu, sada terasu bara s pogledom na obližnji otok Sveti Nikola i porečku rivu.

21

22

Kazalište | 22 | je sagrađeno 1885. godine kao *Teatro Verdi*, a dvorana je uglavnom sačuvala izvorni izgled.

Gradska vijećnica | 23 | je iz 1910. godine, a sagrađena je prema projektu tršćanskog arhitekta Arduina Berlama.

23

24

Crkva Gospe od anđela | 24 | iz 1770. godine, sagrađena na ostacima ranije romaničke crkve, opremljena je baroknim oltarima, kipovima svetaca i dvjema vrijednim palama talijanskih majstora.

Sjeverna kula Peškera | 25 | je ruševna i iznutra zatrpana. Dao ju je sagraditi načelnik Francesco Bondulmier 1473. godine. Uz kulu je nadsvođeni ulaz u grad, gdje su nekada bila gradska vrata, a na vanjskom plaštu kule jasno su vidljivi otvori za topove i puškarnice.

25

26

U srednjovjekovnoj

crkvi sv. Eleuterija | 26 | danas se misa služi jednom godišnje.

U užem centru grada zanimljiv je otok Sveti Nikola ispred Poreča s najstarijim

svjetionikom | 27 | na hrvatskoj obali Jadrana, sagrađenim 1403. godine i

27

Valamar Collection Isabella Island Resort
© Valamar Riviera d.d.

28

Valamar Collection Isabella Island Resort
© Valamar Riviera d.d.

malim dvorcem | 28 | koji je 1886. godine dao sagraditi markiz Benedetto Polesini.

Zanimljiv je i kompleks zgrada na ulazu u Poreč sagrađen 1907. godine, u koje su austrijske vlasti smjestile **pokrajinski enološki zavod**, danas Institut za poljoprivredu i turizam s tradicijom s kraja 19. stoljeća.

Oni koji vole prethistorijska prizorišta, neće žaliti truda najprije automobilom pa poslije pješice do **Picuga** i do **Vrha sveti Anđel/Monte St. Angelo**, pretpovijesnih gradina, na kojima je, doduše, ostalo tek nekoliko većih kamenih blokova i na jednom temelji manje kultne građevine, ali se pruža prekrasan pogled prema Poreču i moru.

Neće ostati prikraćeni ni oni kojima je najdraža antika. Na rtu Sorna uz parkiralište nedaleko od hotela Zorna u Zelenoj laguni vidljivi su **ostaci antičke vile** iskopani prilikom uređenja turističkog naselja. U nedalekom Červar Portu također su prezentirani **ostaci antičke vile**, a na poluotoku Lorun nasupot naselju, do kojega možete stići barkom ili pješačkom stazom oko uvale Červar Porat naći ćete **arheološke ostatke rimske vile i manufakture za izradu**

A

amfora koji još istražuje međunarodni tim arheologa. Do sada je utvrđeno da je na Lorunu bila jedna od najvećih antičkih "tvornica" za proizvodnju amfora korištenih za transport maslinovog ulja, vjerojatno dobrim dijelom proizvedenog na tom području, a gospodarstvo je bilo aktivno više od 300 godina. Na cesti koja iz Poreča vodi prema Pazinu, udaljen šest kilometara, nalazi se

Žbandaj | A |, mjesto zaživjelo naseljavanjem obitelji iz dalmatinskog zaleđa oko 1570. godine. U mjestu je župna crkva svetih Ivana i Pavla iz 1595. godine.

B

Desetak kilometara dalje prema Pazinu je naselje **Baderna | B |** u kojoj je župna crkva Rođenja Marijina iz 16. stoljeća, proširena u 19. stoljeću, a nedaleko od mjesta pronađene su kosti čovjeka stare 10 000 godina. U selima

Nova Vas, Gedići i Fuškulin | C | sačuvani su lijepi primjerci nekadašnje seoske arhitekture.

C

Fotografije

Arhiv Turističke zajednice grada Poreča
Arhiv Turističke zajednice Istarske županije
Arhiv Istarske županije
Arhiv Zavičajnog muzeja Poreštine
Studio Sonda
Arhiv Pučkog otvorenog učilišta Poreč
Arhiv društva Valamar Riviera d.d.

Oblikovanje

Studio Sonda

Lektura i prijevodi

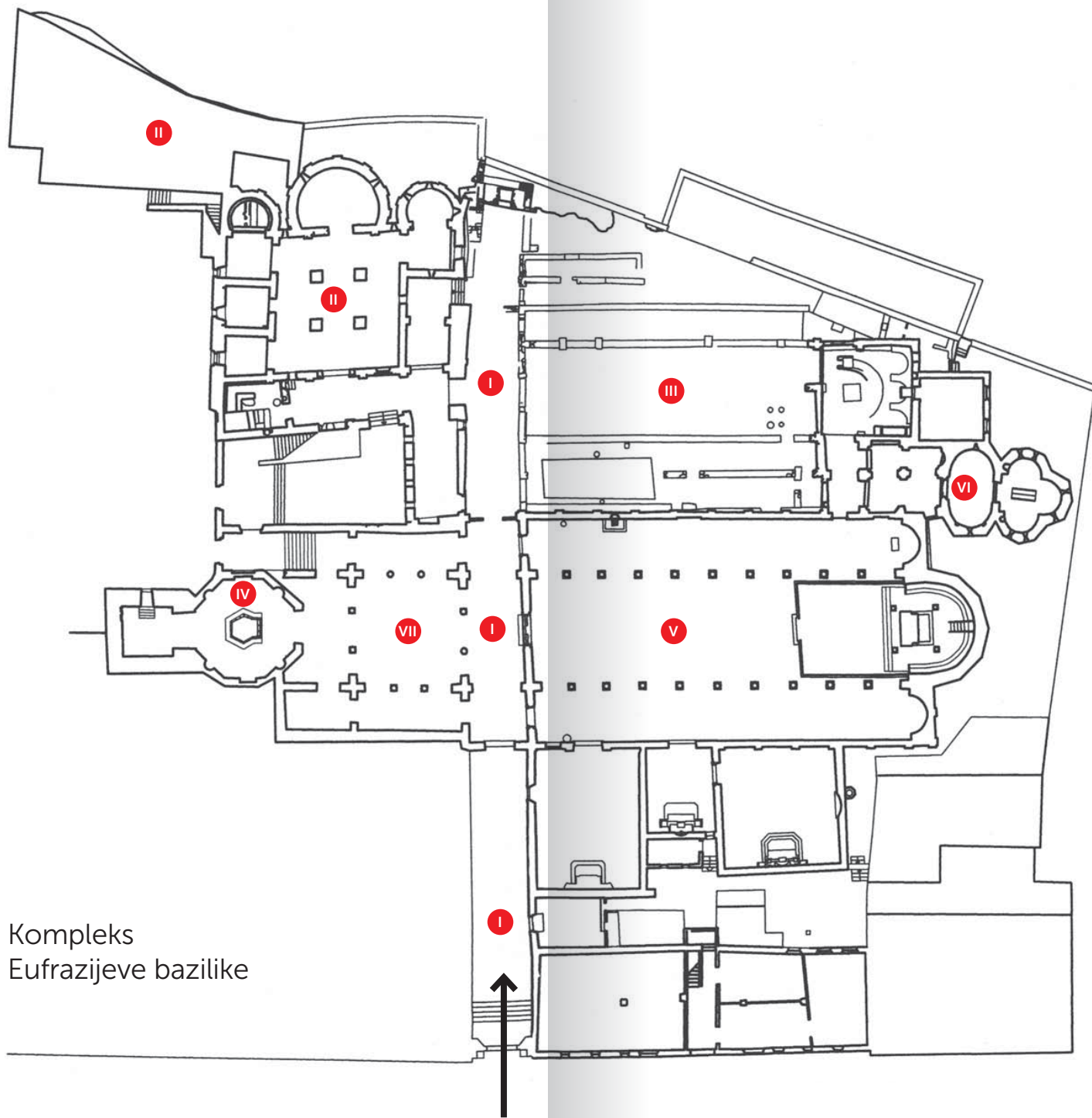
Studio Bocca

Izdavač

Turistička zajednica grada Poreča

Za izdavača

Nenad Velenik

Kompleks
Eufrazijeve bazilike

UNITED NATIONS EDUCATIONAL,
SCIENTIFIC AND
CULTURAL ORGANIZATION

CONVENTION CONCERNING
THE PROTECTION OF THE WORLD
CULTURAL AND NATURAL
HERITAGE

*The World Heritage Committee
has inscribed*

*the Episcopal Complex of the Euphrasian Basilica
in the Historic Centre of Porec
on the World Heritage List*

*Inscription on this List confirms the exceptional
and universal value of a cultural or
natural site which requires protection for the benefit
of all humanity*

DATE OF INSCRIPTION

6 December 1997

DIRECTOR-GENERAL
OF UNESCO

Poreč

Turistička zajednica
grada Poreča

Ti nas upotpunjuješ

www.myporec.com

Posjeti naš

facebook

Tourist Office Poreč

YouTube

TouristPorec

Instagram

porec.istria

Zagrebačka 9, 52440 Poreč, Hrvatska

Tel.: +385 52 451 293

e-adresa: info@myporec.com

